

A detailed medieval manuscript illustration of a room interior. The scene features a wooden shelf at the top with several round, reddish-brown objects, possibly plates or bowls, hanging from it by ornate metal brackets. Below the shelf, a wooden door with a decorative cross-shaped handle is visible. In the foreground, there is a large, ornate wooden chest or box with a greenish-blue interior and a reddish-brown exterior, resting on a decorative base. To the left, a portion of a white curtain with green and blue patterns is visible. The overall style is characteristic of medieval manuscript illumination, with fine lines and a rich color palette.

THE ECONOMY OF DAILY LIFE

ANALYSING LIVING STANDARDS
IN MEDIEVAL EUROPE

VALENCIA
30 JUNE - 2 JULY 2025

Call for Papers

El grup de recerca Cultures i Societats de l'Edat Mitjana (CiSEM) de la Universitat de València organitza, entre els dies 30 de juny i 2 de juliol de 2025, la IV Escola Doctoral en Història Econòmica de l'Edat Mitjana, que estarà dedicada a *The Economy of Daily Life: Analysing Living Standards in Medieval Europe*.

Amb una llarga tradició que es remunta als orígens de la història social i econòmica, els debats sobre els nivells de vida han experimentat un notable ressorgiment durant les darreres dècades. Aquest renovat interès ha estat impulsat per contribucions que, des de diferents àmbits, han ampliat significativament els enfocaments teòrics i metodològics sobre un tema tan fascinant. En particular, va ser essencial la recerca sobre la transformació dels nivells de vida de la societat anglesa en temps de la Revolució Industrial, que, a partir de la ja clàssica monografia de Robert Allen, va comptar amb una eina analítica innovadora en les conegudes “cistelles”. Així, la recerca va girar de manera definitiva cap a l'exploració de l'evolució de preus i salaris, amb un debat cada vegada més especialitzat que va permetre adaptar aquestes eines a diferents contextos geogràfics, com ara el món mediterrani, i també precisar altres elements fonamentals com el nombre de dies treballats o la contribució dels diferents membres de la unitat familiar a l'economia domèstica. En última instància, aquestes aproximacions no només van clarificar el debat, sinó que es van convertir en estudis de gran valor per a un ampli ventall de problemes.

Al mateix temps, medievalistes i modernistes van mostrar aviat un gran interès per incorporar aquests enfocaments als seus estudis, que, combinats amb mètodes tradicionals, esdevingueren una contribució destacada per a un període caracteritzat per l'increment de la producció i la circulació de béns de consum, que adquiriren un caràcter massiu. D'aquesta manera, la historiografia va posar de manifest el creixement sostingut dels nivells de vida a l'Europa Occidental des dels primers moments de la crisi baixmedieval, un procés sovint vinculat a l'augment dels salaris reals com a conseqüència de l'escassetat de mà d'obra. No obstant això, també s'ha evidenciat la creixent disparitat d'aquest fenomen a partir de l'anomenada “revolució dels preus”, quan es va produir una diferenciació en les grans tendències de preus i salaris entre el nord i el sud d'Europa, o entre la façana atlàntica i la mediterrània del continent, un dels aspectes clau de la coneguda com a “petita divergència”, una qüestió que continua sent objecte de discussió entre els historiadors.

En definitiva, aquestes línies de recerca han permès replantejar de manera general un vell debat, que exigeix posar en valor els èxits assolits, però també contrastar-los amb altres maneres d'abordar la qüestió, com ara els tradicionals estudis sobre l'estatura o les possibilitats més innovadores que ofereixen, per exemple, les investigacions sobre l'alimentació, que permeten analitzar els nivells de vida en relació amb noves perspectives. Així, la qüestió es podrà vincular amb aspectes determinants com les percepcions subjectives del benestar material, que han rebut una atenció creixent en els darrers anys, o l'impacte de la desigualtat econòmica sobre aquests estàndards. Per aquest motiu, juntament amb els enfocaments i mètodes quantitius necessaris per calcular la cistella i estimar el poder adquisitiu de la població, l'anàlisi dels nivells de vida també té en compte l'aproximació qualitativa, basada en el benestar o la privació material de les llars, tal com ho testifiquen, entre altres fonts, els inventaris de béns o els dots.

Per això, l'Escola Doctoral abordarà la recerca més recent sobre nivells de vida, amb una atenció especial a la formació dels doctorands i joves doctors en aspectes teòrics i metodològics. Les ponències i comunicacions seran el mecanisme essencial per entendre els nivells de vida i les complexitats socioeconòmiques de la població medieval, oferint així una visió més completa de com aquests aspectes estaven intrínsecament vinculats a la vida quotidiana i a les estructures socials.

Candidatures

Amb l'objectiu de destacar l'ampli ventall de fonts disponibles i els diferents enfocaments metodològics sobre el tema, l'Escola Doctoral comptarà amb la participació d'investigadors de prestigi internacional que impartiran conferències plenàries, donant pas a la presentació de comunicacions per part de doctorands i joves doctors. Els tres professors convidats són **Robert Allen** (New York University Abu Dhabi i University of Oxford), **Alexandra de Pleijt** (Wageningen University & Research) i **Lluís To** (Universitat de Girona). Així mateix, també hi participaran professors i investigadors senyors de diverses universitats espanyoles implicades en el funcionament de l'Escola.

Mitjançant aquesta convocatòria, animem els doctorands i joves doctors interessats en el tema a enviar-nos la seva proposta. Aquesta s'haurà d'enviar en format **PDF** a laura.miquel@uv.es i ldomingo@uji.es abans del **30 d'abril de 2025**, i haurà d'incloure:

- Breu currículum (1.000 caràcters màxim)
- Dades de contacte
- Resum de la proposta (2.000 caràcters màxim) que remarqui:
 - Les fonts documentals emprades
 - L'àmbit geogràfic-temporal tractat

Per facilitar el diàleg entre investigadors de diferents països, la llengua de preferència serà l'anglès, tot i que les presentacions també es podran exposar en castellà, català, francès i italià. Aquells qui utilitzin una d'aquestes llengües, hauran de complementar la seva exposició oral amb una presentació de PowerPoint en anglès.

Al maig de 2025, el comitè científic seleccionarà les propostes admeses, que disposaran de 20 minuts per a la seva exposició a les diferents sessions de l'Escola.

La Universitat de València correrà amb les despeses d'allotjament i manutenció dels comunicants durant els dies del curs. Les despeses de desplaçament correran a càrrec dels participants. La Sociedad Española de Estudios Medievales (SEEM) i l'Associació *Societas Historicorum Coronae Aragonum* (HISCOAR) ofereixen ajudes complementàries per als socis que vulguin assistir-hi (veure <https://medievalistas.es/becas-seem/> i <https://hiscoar.org/participation-in-events/>).

Aquest curs compta amb el suport del projecte de recerca del Ministeri de Ciència i Innovació “Mercados, instituciones e integración económica en el Mediterráneo occidental (siglos XIII-XVI)” (PID2021-128038NB-I00) i el projecte d’excel·lència de la Generalitat Valenciana “Rompiendo jerarquías. Movilidad social, dinamismo económico y desarrollo Institucional en el Mediterráneo Occidental (siglos XIII- XVI)” (CIPROM/2022/46). A més, s’inscriu dins del grup de recerca *Cultures i Societats de l’Edat Mitjana* (CiSEM) i de la xarxa *Arca Communis* sobre Història de la Hisenda i la Fiscalitat Hispana.

DIRECTOR:

Antoni Furió (Universitat de València)

COORDINADORS:

Laura Miquel Milian (Universitat de València)

Lledó Ruiz Domingo (Universitat Jaume I)

Federico Gálvez Gambero (Universidad de Málaga)

COMITÈ CIENTÍFIC:

Luis Almenar Fernández (Universidad Complutense de Madrid), Carlos Álvarez Nogal (Universidad Carlos III de Madrid), Mathieu Arnoux (École des Hautes Études en Sciences Sociales - Université Paris Cité), Alexandra Beauchamp (Université de Limoges), Pere Benito (Universitat de Lleida), David Carvajal de la Vega (Universidad de Valladolid), Élisabeth Crouzet-Pavan (Université Paris-Sorbonne), Enrique Cruselles Gómez (Universitat de València), José Ramón Díaz de Durana Ortiz de Urbina (Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea), Jessica Dijkman (Universiteit Utrecht), Laurent Feller (Université Panthéon-Sorbonne), Amedeo Feniello (Università degli Studi dell'Aquila), Franco Franceschi (Università di Siena), Ángel Galán Sánchez (Universidad de Málaga), Elena García Guerra (CCHS-CSIC), Juan Vicente García Marsilla (Universitat de València), Jean-Louis Gaulin (Université Lyon 2), Enric Guinot Rodríguez (Universitat de València), António Castro-Henriques (Universidade de Lisboa), David Igual Luis (Universidad de Castilla-La Mancha), Luciano Palermo (Università degli Studi della Toscana), Paulino Iradiel (Universitat de València), Carlos Laliena Corbera (Universidad de Zaragoza), Paolo Nanni (Università di Firenze), Maria Giuseppina Muzarelli (Università di Bologna), Giampiero Nigro (Università di Firenze), Angela Orlandi (Università di Firenze), Pere Ortí Gost (Universitat de Girona), Gabriella Piccinni (Università di Siena), Antoni Riera Melis (Universitat de Barcelona), Flocel Sabaté Curull (Universitat de Lleida), Phillipp Schofield (Aberystwyth University), Esther Tello Hernández (IMF, CSIC), Lluís To Figueras (Universitat de Girona), Giacomo Todeschini (Università di Trieste), Pere Verdés Pijuan (IMF, CSIC), Evelyn Welch (University of Bristol).

